

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapszékküldésére vonatkozó
fölszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Fordulat Bécsben.

Pécs, 1899. szeptember 18.

Jelentős fordulat híre érkezik Bécsből, mely az ottani irányadó körök politikájában állítólag bekövetkezett. Azt híresztelik ugyanis, hogy Goluchowszky külügyminiszter kezdeményezésére a csehek zászlajára irt „teljes nemzetiségi egyenjogusítást” elejtették, visszafordítják a szláv politika rudját s az állam hajóját ismét a német hegemonia vizeire terelik. Ezt az akciót azzal vezetik be, hogy *legközelebb hatályon kívül helyezik a nyelvrendeleteket*, a mitől aztán azt a hatást várják, hogy a mostani jobboldal kisebbséggé fog összezsugorodni s a német pártok, melyek a Falkenbayncsoport kivételével a kormány támogatására sietnének, fogják a többséget alkotni.

Hát ha ez a hír valóban beválik, az csakugyan nagy fordulatot jelentene; de arról is bizonyosak lehetünk, hogy a Reichsrath pacifikálását, a kiegyezéshez szükséges „teljes alkotmányosságot”, a delegáció- és a kvóta-kérdés sürgős megoldását semmi esetre sem fogja eredményezni s az egész fordulat csak első jelensége annak az örületes keringésnek, amely az osztrák államhajót ellenállhatlanul sodorja a végpusztulás örvénye felé.

Mert a jelzett fordulattal az az alkotmányosorvasztó harc, amely az osztrák parlamentet akcióképtelenné tette, nem fog megszűnni, a pártok csak szerepet cserélnek és folytatni fogják az eddigi dühöngést ujult erővel s tán még erőszakosabb eszközökkel. Ugyanazon a napon, a melyen az osztrák kormány politikájának irányváltoztatását állítólag a minisztertanácsban elhatározta, a cseh országgyűlési és tartománygyűlési képviselők Prágában értekezletre gyűltek egybe s kijelentették ünnepelesen, hogy *továbbra is ragaszkodnak a cseh nép államjogi, politikai és nemzeti programjához*. A mostani súlyos bajok orvoslásához csak úgy hajlandók segítő kezdet nyújtani, ha a cseh nép jogait semmi irányban sem csonkítják, valódi parlamentáris kormányt alakítanak, a törvények végrehajtásánál a szláv nép kárára mutatókozó egyenlőtlenség megszüntetetik s a

tartományok és királyságok autonómiája úgy a közigazgatásban, mint a törvényhozásban kiterjesztetik.

Miféle kilátással léphet már most az osztrák kormány a parlament elé ujdonsült politikájával, amely a csehek álláspontjával homlokegyenest ellenkezik és a német hegemonia visszaállítását irta zászlajára? A cseh képviselők fönti állásfoglalásának természetes következménye az lesz, hogy az obstrukciónak a németek által elejtendő fonalát a csehek fogják fölvenni s támogatva a többi szláv nemzetiségű képviselők által, még a német obstrukciónál is tökéletesebb fölfordulást fognak előidézni a Reichsrathban. Lehetetlen tehát, hogy a németek kibékítésére kieszt ezzel a politikával a Reichsrath munkaképességét helyreállítsák, a kiegyezés alkotmányos intézését, a delegáció és kvótaküldöttség megválasztását biztosíthassák.

Nem is képzelhető, hogy azok az udvari és kormánykörök, a melyek ezt a legujabb fordulatot inaugurálták, ez iránt csak egy pillanatra is kétségben lehettek volna s azért az sem hihető, hogy a tervezett frontváltozásnak a parlament pacifikálása s ezzel az alkotmányos kormányzat lehetővé tétele lett volna a célja. Ellenkezőleg, mi azt hisszük, hogy ez az első lépés Ausztriában a nyílt abszolútizmus behozatalára.

Azok az irányadó körök meggyőződtek, hogy a szláv politika, vagyis helyesebben a nemzetiségi egyenjogusítás politikája, melyet ugyanis csak kényszerűségből fogadtak el, nem biztosíthatja azt a célt, amely miatt elfogadták: a nyugodt parlament működését; de tudják azt is, hogy a német hegemonia oktroyálása mellett ezt biztosítani még kevésbé lehetséges: nem mutatkozik hát más mód a kibontakozásra, mint végkép sutba lökni a megbomlott alkotmányos szerkezetet s rátérni az abszolút uralom útjára.

Az abszolútizmus pedig Ausztriában mindig német volt s így most sem tételhető föl, hogy ott áttérjenek az abszolútizmusra anélkül, hogy el ne ejtsék azt a szláv politikát, a melyet csupán az alkotmányosság volt képes rákényszeríteni Ausztriára. Az osztrák abszolútizmus felé

tehát akkor teszik az első lépést, mikor az alkotmányosan leküzdött német politikát fölélesztik. A látszat kedvéért majd még egy kísérletet tesznek ezzel a változott politikával föltámasztani az alkotmányos működést s ha ez — mint előre látható — nem sikerül, áttérnek a nyílt abszolútizmusra, melynek ugyanis éltető eleme a most tervbe vett német hegemonia politikája.

De mi történik aztán Magyarországgal, amely 1867-ben az osztrák alkotmányosság föltétele mellett kötötte meg a közösügyes kiegyezést? Vajjon azt remélik-e azok a bécsi körök, hogy Magyarország elfogadja majd az adott helyzetet s fönntartja ugyanazt a lekötöttségét, ugyanazt a közös közjogi viszonyt az abszolút hatalommal kormányzott Ausztriával, a melyre hatvanhétben csak az osztrák alkotmányos tényezőkre való tekintetből adta rá a fejét?

Ez nagyon valószínű; mert az is bizonyos, hogy Bécsben nem is gondolnak arra, miszerint a hatvanhetes törvény alapföltételének elejtésével elejtsék az ott szabályozott ügyek közösségét is s rátérjenek a perszonál unióra. Bánffy báró ischli klauzulája meg tetszetős precedensül szolgál nekik arra nézve, hogy Magyarországon mindig találkozik ember, aki mindenre kapható.

Támadnak azonban jelek, a melyek azt mutatják, hogy azok a jó urak az egyszer talán mégis csalatkozhatnak várakozásukban. Ma a magyar kormány élén az a Széll Kálmán áll, aki nem önérdékből, hanem tiszta meggyőződésből esküdött mindig a hatvanhetes alap sértetlenségére s ebből kifolyólag még most is ragaszkodik ahhoz, hogy a közös ügyek csak a hatvanhetes törvényben előirt módon intézhetők. Nála tehát a politikai tisztesség legelemibb követelménye, hogy a közös ügyeknek egyoldalú alkotmányossággal való intézését a jövőben is visszautasítsa.

Ha pedig ez az ellentállás netán állásába kerülne, utódjának hasznos figyelmeztetésül fognak szolgálni azok a jelenségek, a melyek bizonyítják, hogy a kormánypártban is nagy számmal vannak azok az elemek, a melyek ebben a tekintetben alkat nem ismernek. Ezek meggyőződését hangoztatja a kormánypárti „Politikai Heti-

A legujabb és legszebb őszi és téli **felöltő ujdonságok**, valamint **női ruhakelmék, selymek** és **francia flanellek** a legnagyobb választékban raktárra érkeztek

Tauszig Armin áruházában
földszint és első emelet, Széchenyi-tér.

szemle", mikor legutóbbi számában erről a kérdéstről ezeket mondja:

„Lehetetlen, hogy föl ne ismernénk azokat az óriási, talán többé le sem győzhető veszedelmeket, melyek Magyarország függetlenségére nézve abból származnának, ha a közös ügyeket továbbra is fönntartani akarnánk, de a delegációk intézményében kijelölt alkotmányos befolyás mellőzésével. Ez lehetetlen.

Nec volumus, nec possumus!

A közös ügy csak eddig tart. Ha ezt a határt elértük, ismét vissza kell mennünk az 1848-iki törvényekhez, a melyekbe mintegy beleoltatott az 1867-iki kiegyezés. Ha ez az 1867-iki ágazata alkotmányunknak elszakad, életképtelen lett, nem magát a fát, a törzset kell kivágni, amely kell, hogy örök életű és viruló legyen, hanem arról a törzsről ezt a holt ágat kell eltávolítani, mint a melynek már értelme ugy sincs.

Holttest a sineken.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1899. szeptember 18.

Ismét szaporodtak egygyel az öngyilkosok krónikájának esetei.

A legújabb eset hőse egy még javakorbeli munkásember, ki afölötti elkeseredésben, hogy már hetek óta nem kapott munkát, az ivásnak adta magát.

Mikor aztán belátta, hogy az ivás már nem használ, a megélhetését így bizony nem tudja biztosítani, elbucszott öreg édesanyjától, kinek egyetlen támasza volt s elment — meghalni.

Másnap reggel aztán a vasuti sinek mentén egy holttestre akadtak, melynek feje elváltan a törzstől, néhány lépésnyire feküdt a hullától.

Nem tudták, ki volt az öngyilkos, nem tudták idevaló-e, beszállították a hullát a budaikülvárosi temető halottasházába s már meg akarták tenni a szükséges intézkedéseket a hulla agnoszkálása végett, midőn az elhunytak édes anyja jelentést tett fia eltűnéséről a rendőrségnél.

Az eset részleteiről tudósítónk az alábbiakat közli:

A vasárnap reggel öt órakor az üszögbi állomás felől jövő tehervonat mozdonyvezetője egy a sineken heverő fekete tárgyat vett észre s nyílt pályán hirtelen megállította a vonatot.

A vonat személyzete balesetet sejtve leugrott a fékek mellől s a mozdonyvezető figyelmeztetésére megnézték a sineken heverő fekete tárgyat, melyről csakhamar kisült, hogy az egy férfi véres hullája, melynek feje azonban nem volt.

A hiányzó fejet csak hosszas keresgélés után birták megtalálni a vasuti töltés aljában.

Kétségtelenné vált tehát, hogy a sineken talált embernek a vonat okozta halálát, csak az volt a kétséges, hogy vajjon ki volt az illető, öngyilkos-e, vagy pedig baleset áldozata?

Miután a hullánál semmi olyast nem találtak, mi személyéről felvilágosítást adhatott volna, értesítették az esetről a pécsi állomásfőnökséget, mely viszont a rendőrségnek tett jelentést.

A rendőrség a talált hullát kiszállította a budai külvárosi temető halottasházába s megtette a szükséges intézkedéseket az elhunyt agnoszkálása iránt.

Erre azonban nem volt szükség, mert a kora reggeli órákban beállított az ügyeletes rendőrbiztos elé özv. Jörgl Ferencné pécsi lakosnő s panasolta, hogy fia az elmúlt éjjel ugy egy óra tájban azzal a fenyegetéssel távozott el hazulról, hogy oda nem tér többé vissza, megöli magát.

Az öreg asszonyt kivezették a hullaházba, a hol a borzalmasan megcsonkított hullában fia holttestére ismert s aztán kihallgatása alkalmával a rendőrségnél a következőket mondotta el:

Fia Jörgl Ferenc (35 éves, nőtlen, napszámos) már huzamosabb idő óta kereset nélkül volt, mi annyira elkeserítette, hogy ivásnak adta magát. Szombaton délután — szokása szerint — ismét elment hazulról s oda csak éjjel felé tért vissza a Dollinger-féle vendéglőből, becsipett állapotban.

Édesanyja ennek láttára szemrehányásokat tett neki, hogy dacára annak, hogy már hetek óta kereset nélkül van, folyton dözöl és mulat s ismételten figyelmeztette rá, hogy nézzen már valami munka után. Jörgl Ferenc, ki különben nem szokta édesanyjának korholásait szó nélkül hagyni, szombaton éjjel feltűnően szótlan volt s édes anyja szemrehányásaira csak ennyit válaszolt:

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Berlin éjjel.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Nappal a szorgalmas nép munkájában gyönyörködhetünk, de éjjel ha végigsétálunk Berlin végtelennek tetsző utcáin, a lumpok országában képzeljük magunkat. A fogatok egymást érik, a villamosok csörömpölnek, a föld felett gőzvasutak dübörögnek és a nagy világvárosi zajba belevegyül a százezrek hangos moraja. Éjjel két óráig oly nagy a forgalom, hogy az utca egyik részéről csak úgy juthatunk át a másik félre, ha előbb szépen megvárjuk, míg a »Schutzmann« int kezével és megállítja a robogó fogatokat. Az üzletek nagy része egész éjjel nyitva van, a kirakatokat mindenütt megvilágítják, mindaddig, míg a hajnal pirkadása szükségtelenné nem teszi a villamfényt. Az emberáradatban szinte bajos tovahaladni.

Valóságos modern Babylon. Az Amor Säle, Geisha Säle, Blumen Säle és a többi tömérdek óriási bálterem a tivornyák tanyája. A ki egy ilyen bálterembe betéved, bizony pár száz márkát ott fog hagyni.

Az Elsasser Strassén van még csak az igazi élet. Egymást érik itt a különböző Variéték. Belépti-díj sehol sincs, nem is tányé-

roznak, csak sört kell minél többet fogyasztani. A festett ábrázatu chasonettek, ballerínák, artista nők itt aratják legtöbb sikerüket. Minden házban variété van és minden variété zsutolóság tömve. Így szórakozik a világvárosi porosz szegényebb kasztja.

A Café National, Café Greif, Café Keck is megtelik. Ugy a földszinti, mint az emeleti helyiségek telve vannak festett arcu félvilági hölgyekkel és árulják jó drágán a boldogító szerelmet. A fehér márvány-asztalok mellett bodor cigaretta-füst karikázás közben élvezik a bizonytalan izü pikkolókat. Az utcákon pedig statisztikai kimutatás szerint nem több, mint negyvenezer szabadalmazott lepke röpköd és sokszor valóságos börczékert rögtönöznek a szélesebb utakon. Már ezt a világvárosi élet hozza magával.

A Café Greif is eredeti egy helyiség. Valami Singer nevű magyar ember tulajdona, helyiségében mindig magyar cigánybanda játszik és híres arról, hogy jó magyar székely gulyást kapni nála. A magyar cigányok itt szoktak találkát adni egymásnak éjjel, míg nappalokint a Café Bauer a gyűlhelyük.

A cigányok csak féltizenkettőig játszhatnak kávéházakban, azután elnémul mindenütt a zene és a mulatni vágyók a kétes mivoltu óriási, pazar fényvel díszített báltermekbe, vagy mondjuk inkább bünbarlangokba szorulnak. A magyar zenészek is itt szerzik a pénzt, mert e bünbarlangok publikuma aranyval

— Ne szidjon már édes anyám, most elmegyek hazulról, aztán ugy sem lát többé.

Az öreg asszony bár egy percre megdöbent a hallottakon, még sem vette fia szavait komolyan, azon hiszembben, hogy Jörgl Ferenc csupán ürügyet keres arra, hogy újra elme-hessen cimborái közé.

Özv. Jörgl Ferencné vallomása aztán megmagyarázta a szombat éj eseményei s vasárnap reggeli szerencsétlenség közötti összefüggést.

Jörgl Ferenc valószínűleg elmenve hazulról, a budai külvárosi állomás felé vette utját s ott részegségében feltett szándékát végre is hajtotta.

Valószínűleg rá feküdt a sinekre és elaludt. Alvó állapotában gázolta el az egy óra tájban a pécsi állomásról jövő valamelyik tehervonat, melynek személyzete nem vette észre a sötétség folytán a sineken heverő embert.

A mozdony kerekerei elvágta Jörgl Ferenc fejét s míg a mozdony megfordította a testet, addig az utána jövő kocsi felhágói a törzstől elvágott fejet gurították odább és azért lehetett azt csak hosszabb keresés után megtalálni.

Bár kétségtelen, hogy Jörgl Ferenc öngyilkossá lett, annak megállapítása végett, hogy a szerencsétlenség megtörténte miatt terhel-e valakit mulasztás, megindították a vizsgálatot.

H i r e k.

Pécs, 1899. szeptember 18.

Bucsu.

Gyász érte a mi kis köztársaságunkat.

Ezt a köztársaságot, melynek névtelen napszámosai nap-nap után azon vannak, hogy a tisztelt című publikumnak meglegyen a maga olvasni valója; hogy minden este a vacsorája mellett olvashassa boldog és boldogtalan a legfrissebb keletű napieseményeket, melyek közül nem egy alig egy-két órával előbb történt és ime vacsorára már részletesen belekerült az ujságba.

Azért is illeti meg ezt a mi körünket a köztársaság elnevezés, mert hiszen nálunk nem történik semmi parancsszóra avagy muszájból. Megy minden a rendes kerékvágásban s mindnyájunkat a közös érdek vezet, az a szép, az a nemes és már a jól végzett munka tudatában kielégítő ambíció, hogy minél jobb

fizet. Egy izben láttam az Amor Säleben, a mint a karzatról két angol uriember 20 márkás aranyakat szórt le a terem közepébe és azon mulatott, hogy miként henteregnek a földön a selyem ruhás hölgyek, az aranyakért miként veszekednek és viaskodnak, hogy melyikük szedjen fel többet. És a két angol ebben gyönyörét lelte, pedig belekerült legalább 1000 márkájukba a tréfa. A cigányok ezalatt tust fujtak, a pezsgős palackok durrogtak, a dözölő félvilág pedig elérte a mámor tetőpontját.

Esténként Berlinnek 27 színházában játszanak és ezenkívül van még két óriási cirkusz, a Renz-cirkusz, vagyis az Olimpia Riesen Theater és a Busch-cirkusz. És ezek az óriási helyiségek, hatalmas színházak és cirkusok estéről-estére megtelnek. De hol van még ezeken kívül az a tömérdek sok kisebb-fajta variété, színház és cirkusz, amely mind megtelik a saját közönségével. Hol vannak még az elegáns koncert-termek, művész-telepek, különböző tárlatok és látványosságok, melyek mind vonzerőt gyakorolnak a közönségre. Berlinben az éjjeleket nappallá varázsolják és mikor reggelfelé a dözölők tömkelege hazafelé szállingózik, akkor megnyílnak a kapuk és lassan-lassan hosszú fekete sorokban előjönnek a munkások is s mint a szorgalmas hangyaboly, kora reggel munkához látnak. Amazok dözölnek és tivornyáznak, emezek véres verejtékkel reggeltől késő estig dolgoznak. A gyárkérményekben megszólalnak a kúr-

lapot adjunk a mi kedves olvasóközönségünknek, a mi nagy családunknak, hol épügy várják esténként a lapot, mint várják a munkájából hazatérő családfentartót, a jó férjet és szerető édes apát.

Ez a mi kis köztársaságunk négy fal közé szorítva is uralja az egész világot; mi innen is belátunk a szivekbe, az agyakba s együtt érzünk, együtt gondolkozunk vele.

Pedig kevés az eszközünk s a módunk hozzá. Csak a toll s az íróasztal.

De a meddig az elé az asztal elé ülhetünk, a meddig azt a tollat a kezünkbe foghatjuk, addig a mi kis köztársaságunk hiven megállja a helyét a nagy közönség érdekeinek védelme és feladatainak teljesítése közben.

Nos hát pár héttel ezelőtt üresen maradt egy asztal a mi kis köztársaságunkban s egy tollnak a gazdája csak nem jött be többé, hogy végezze napi munkáját, a mit évek óta végzett pontosan, lelkiismeretesen.

Pedig ez a munka fontos egy ujság életében.

Nem vonatkozik ugyan az ujság tartalmára, de mégis nélkülözhetetlen, mert azt végzi, a mi szükséges, hogy az ujság naponként a rendes időben s pontosan érkezzék az előfizetőkhez, hogy meglegyen neki a rendes arculatja, a mit — még pedig a kellő haszonnal — a hirdetések, nyiltterek és reklám-cikkek adnak meg neki. Szóval mindaz, a mit »kiadóhivatal« néven szoktunk emlegetni mi is, a szerkesztőség, mikor egy-egy izenetben megírják, hogy:

— Becses levelét áttettük a kiadóhivatalhoz.

Évek hosszú során nem sokat kellett fáradnunk, hogy ezt az »áttétel«-t elvégezzük. Régebben csak az emeletről kellett lejönnünk a földszintre, de vagy négy esztendő óta már ennyi se volt terhünk. Csak egy asztalon kellett átnyulnunk és ott találtuk a kiadóhivatalt, a mely praktikus intézkedést a kiadónknak köszönhetjük. (Zárjel között bevalljuk, hogy a mi köztársaságunkban a kiadónk rendesen Gambetta vagy Boulanger tábornok reformáló hajlamaival bír s olyan szükséges rossz, a ki nélkül meg se tudnánk lenni.)

És ime most messze, messze kellene fáradnunk, ha a tisztelt előfizetők becses leveleit a kiadóhivatal régi vezetőjéhez akarnók juttatni. Messze-messze, túl a fellegek fölét, amit azonban nem tehetünk meg, mert lapunk zártaig bajosan érkeznénk vissza s akkor nem

tök, a munkások százezrei pedig végighullámozva a széles utakat, mintegy megszállják a gyárakat. Azután megkezdődik a kalapácsolás, kovácsolás, a gyárkémény pedig egykedvűen, közömbösen pöfékeli a piszkos, fekete füstfelhőt.

Első éjjel, mikor Berlinbe értem, megtörtént velem az a baleset, hogy egy átjárónál egy droschke kocsit nekem szaladt. Nem tudtam még gyors tempóban kikerülni a kocsit, csak lassu, szegletes, kisvárosias mód szerint kényelmesen akartam az utca tulsó felére jutni. Vigyázatlanságomnak az őszi felöltöm adta meg az árát. Végig repedt a szegény egészen hosszában, a kemény kocsi pedig kékre-zöldre szúrta hátamat. Egy hét múlva, mikor már a valutákból új kabátra lehetett szert tenni, jött Budapestről a berlini Victoriabankhoz egy új hivatalnok. Jóképű gyerek volt, vörös bajusza, hirtelen szöke haja, angolos oldalszakála meg érdekesebbé tette. Este együtt sétáltunk a Friedrich Strassében és diskuráltunk élményeinkről. Óva intettem földimmet az elővigyázatra és különösen attól féltettem, hogy rövidlátó szemei a szembejövő kocsik egyikét nem veszik észre és kész lesz a baleset. Éppen meséltem:

— Tudja, első nap, mikor Berlinbe jöttem, először lévén világvárosban, az óriási közlekedési arányokkal szemben nem tudtam kellő óvatosságot kifejteni. At akartam menni az utca tulsó felére és — nekem szaladt egy kocsit.

kapná meg a tisztelt publikum az ő friss lapját a vacsorája mellé.

Mert oda ment el a mi kiadóhivatalunk vezetője szombaton. Korán reggel cselekedte ezt meg, nehogy meg legyünk lepetve s még zavar álljon be a köztársaságban. Megcselekedte pedig szép csendesesen, a hogy munkáját végezte évek óta s azon a telefonon, melyet oly sokszor használt, hogy a kiadóhivatali ügyeket megbeszélje, most az ő halálhírét jelentették nekünk a reggeli munka kezdetekor a kórházból.

És meghalt akkor, mikor már csak a mi lapunk számára halhatott meg. Ha este költözik el, talán leközi előlünk más lap a halála hírére. De ő tudta, mivel tartozik a mi kis köztársaságunknak és olyankor halt meg, mikor már másutt régen lapzártta volt s nálunk pedig kezdődött az új napimunka.

Derék jó Lechner bácsink, mindnyájunk kedves kiadóhivatali főnöke és kiadóhivatala egy személyben, nincs többé.

Mikor elkészülődött, be a kórházba, rendbeszedett mindent a kiadóhivatal dolgaiban. És átadván a helyettesének, szolt:

— Egy hónapra előre el van készítve minden. A többit nem kell már magának végeznie. Majd elvégzem én. Ha visszajövök... Ha meg nem halok.

És nem jött vissza többé.

Meghalt.

Jobb is volt neki ez.

Életében sokat élt, sokat tapasztalt. Nem is panaszkodott az életre; pörbe nem szállt az istennel soha.

Magányosan, agglegénykedve jutott be abba a korba, a mit tisztos öregségnek nevezünk s a mikor talán egyedül Jókai Móric főrendiházi tag ur gondolkodik úgy, hogy öreg ember nem vén ember.

Nem ám addig, míg az ember óraszerkezetében meg nem hibban egy kerék, bele nem esik egy csavarba a szu. De akkor azután nincs mentség. Az öreg ember nem igen lesz vénebb ember is, mert végez vele a halál gyorsan, egykettőre.

Végzett vele is. Áldassék érte. Hosszú kinok helyett gyorsan jött, megnyugvást adott neki. A mi így van jól, így van helyesen és megnyugtatólag azokra, akik ismertük s akik tudjuk, hogy nehéz kinok árán váltotta meg így is az örök békességes nyugodalmat.

S ma már ott nyugszik a szigetikülvárosi temetőben s a városi szőlőtelep zöld lugasai integetnek frissen hantolt sirja felé. És az őszi

Ebben a pillanatban egy jalkiáltást halaltott fiatal barátom, a másik pillanatban pedig láttam, hogy vörös bajsza, haja és szakála piszkos, undorító habbal van bekenve. Beszélgetésünk hevében, mikor az utca tulsó felére akartunk átmenni, nem vette észre a közeledő droschke kocsit és az bizony alaposan neki ment. Én még idejében ki tudtam térni, de ő összetalálkozott a ló fejével és a ló piszkos szájával, otromba fogsorával homlokon csókolta az ifju jövevényt. Csupa hab lett az egész feje és míg ő törülgette magáról a rondaságot, addig mi önkéntelenül is nagyot mosolyogtunk a kacagtató baleseten.

Berlinben még éjjel is oly nagy a forgalom, hogy sokszor valóságos Istenkísértés számba megy az utca tulsó felére áttérni. A balesetek napirenden vannak és csak a Charitée ódon falai tudnak számontartani a szerencsétlenül jártakat. És az óriási forgalomban az éktelen zaj, csörömpölés, dübörgés és csöngetés könnyen másfelé tereli figyelmünket, ily esetben pedig mindjárt kész a baleset.

Ott, a hol a Leipziger Strasse, a Leipziger Platzon keresztül a Potsdammer Thor-hoz ér, óriási a forgalom. Legalább hat széles utca kocsiforgalma találkozik itt. A villamosok, omnibusok, lóvonatok, a motoros kocsik és biciklik könnyen leüthetik a vigyázatlan halandót a lábairól. Van Berlinben egy robustus, hatalmas termetű magyar fiu, Pécsét is jól ismerik. Egy izben a Potsdammer Thor-hoz

szellő elszáll felette s meghozza hozzánk szellemének sóhajtásait, hogy csak írjuk továbbra is a tisztelt publikum számára ezt a mi ujságunkat, de csak igyekezzünk, hogy naponta rendes időben mehessen ki a publikum közé.

S ha meghalunk, csak a mi lapunk számára haljunk meg, hogy el ne halázzszon előlünk egy érdekes hirt a konkurrencia.

Ugy lesz, jó öreg Lechner bácsi; ugy lesz!

Igric.

Napirend 1899. szeptember 19-én

Naptár: ked d szept. 19. — Róm. kath.: Január. — Prot.: Január. — Görög-kel.: (szept. 7.) Szokontiusz. — Zsidó: Succoth. — Nap két 5 óra 45 perckor; nyugszik 6 óra 3 perckor. — Holdkél 5 óra 1 perckor este; nyugszik 5 óra 55 perckor reggel. Holdtölte 1 óra 48 perckor délután.

Időjárás. Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: enyhe idő, eső várható.

— **(Személyi hírek.)** Kardos Kálmán nyug. főispán, országgyűlési képviselő tegnap este Pécsre érkezett. Kardos Kálmán ma délből Szeregy József kanonok vendége volt. — *Tormai* Károly alispán ma délből Mohácsra utazott.

— **(Udvari ebéd.)** Schaumburg-Lippe György Bückeburgban uralkodó herceg már pár hét óta dárdai uradalman idözik, hol is nagyterjedelmű vadászterületén, a vadászat nemes élvezetének él. Most vasárnap a herceg udvari ebédet adott dárdai kastélyában, mely ezuttal egészen családias jellegű volt, miután azon csakis uradalmi tiszték, bérlők s egyéb uradalmi alkalmazottak vettek részt. Megjelentek azon a herceg kísérete nemes Franke vezérőrnagy, szárnysegéden kívül Geidemann Ottó urad. igazgató élén: Kineth Adolf számtanácsos, Wittelsbach Ottó urad. inspector, Schrader főerdőmester, Gábel, Nordmayer, Szalzmann urad. intézők, Hölbling György nyug. urad. titkár, kinek ép e nap lévén 83. születésnapja, számos tisztelői siettek is a jó »Gyuri« bácsit jó kívánataikkal elhalmozni. Résztvettek még: Gaál Sándor helybeli r. kath. plébános, dr. Jellasits Károly urad. orvos, Szuly János urad. ügyész; továbbá a közelbeli urad. bérlők: Saxon Justus Uglesről, Nedopil Antal Laskafaluról, Elvers Révből, úgy Helden Hugó urak. Rihmer Géza nyug. urad. inspektor kimentette magát. Az udvari ebéd eltartott d. u. 5 óráig, mely alatt a főmagasságu herceg a legszívesebben beszélgetett vendégeivel; mindegyi-

kerültem vele. Mélyen eldiskuráltunk és nem vettük észre, hogy minden oldalról bekerítettek a kocsik. Nagyon veszélyes volt a helyzet. Nekem azonban még volt annyi időm, hogy egy alkalmas pillanatban az örvényből kijuthattam. Földim azonban ott maradt, nagy testével nem szabadult oly könnyen a kocsik közül ki, mint én. Villamosok, egy omnibusz és egy droschke kocsit vette körül. A kocsit rudja már-már leütötte lábairól, mikor lélekjelenléte megmentésére sietett. Az omnibuszos kocsit rudja már a mellehez ért, mikor földim kezét magasra emelve, a fehér cilinderes kocsist megállásra intette.

A fehér cilinderes kocsis egyet mosolygott, aztán a lovak közé ütött. A lovak toporzékoltak és majd leverték földimmet a lábairól. Földim vehemens természetű ember lévén, ki haragjában mindenre képes, csakhamar a kocsit tetején, félemeletnyi magasságban termett és a vakmerő kocsist úgy fültöven törülte, hogy magas, fehér cilindere messze leröpült és sajátságos hangot adva végig kopogott a nedves aszfalton.

A cylinder sajátságos hangjáról, a mint a földön végig gurult, tudtuk meg, hogy plébából van csinálva és csak fehérre festették, hogy szebb legyen. A kocsis nagyon keserves arcot vágott, mikor a fültöven alaposan eltalálták. Csakhamar óriási népcsofódület támadt, már félttem, hogy bajunk lesz. Jött is egy Schutzmann és szépen felírta a nevét az om-

kéhez volt néhány kedves szava. A kastélyban még láthatók a remek 18-as, 16-os stb. agancsok, mind gyönyörű példányok, mint az eddig leterített vadász-zsákmány fényes eredményei.

— **(Téli menetrend.)** A magy. kir. államvasutak vonalain és az általuk kezelt magánvasutakon f. évi október 1-én a téli menetrend lép életbe, mely a jelenleg érvényes nyári menetrenddel szemben a következő lényegesebb eltéréseket és változásokat tartalmazza:

Az új-dombóvári—b.-bródi és szabadka—dáljai vonalakon. Megszüntették a Szabadka-Dálja és Bosna-Bród között mindkét irányban közlekedő gyorsvonat és a Zomborból reggel Szabadkára induló személyvonat, továbbá a jelenleg B.-Bródból hajnalban Új Dombóvárra induló személyvonat, csak Bródból kiindulól fog közlekedni.

Ellenben a jelenleg csak Pécs és Eszék, illetve Bród és B.-Bród között közlekedő s Pécsre a Budapest felé, illetve felől közlekedő gyorsvonatokhoz csatlakozó éjjeli személyvonatok folytatól az eszék—bródi vonalrészre is kiterjesztetnek.

Ezen vonatoknak bevezetése folytán a jelenleg csak Szabadka és Zombor között közlekedő esti személyvonat ismét Dályáig nyer folytatást, Dályáról pedig reggel 4 órakor Szabadkára induló új személyvonat helyeztetik forgalomba.

A borovo—vukovári vonalon. A gyorsvonatoknak Szabadka és Bosna-Bród között való megszüntetése, illetve az éjjeli személyvonatoknak az eszék—bródi vonalrészre való kiterjesztése folytán, a borovo—vukovári vonalon a vonatok ismét a múlt évi téli menetrendnek megfelelően fognak közlekedni.

A dugoselo—novskai és banova—jaruga—pakraci vonalakon. A Dugoselo és Pakrac között mindkét irányban közlekedő közvetlen személyvonat megszüntetik, ellenben Banovajaruga és Pakrac között mindkét irányban egy-egy vegyesvonat helyeztetik ismét forgalomba.

Az új-dombóvár—b.-bródi vonalon a jelenleg Pécsről éjjél előtt Eszékre érkező személyvonat e hó 30-áról október 1-ére hajló éjjelen már B.-Bródig fog közlekedni.

— **(Halálozás.)** Csáfordi Tóth Gézáné szül. Berecz Klótild, életének 28-ik évében, szombaton este 8 órakor meghalt. Temetése ma délután 4 órakor volt a Percel utca 11.

nibusz-kocsisnak. Mi már akkor régen túl voltunk árkon-bokron és messziről néztük, hogy miként kacag az összecsendült csöcselék a lerepült cilinderen és az omnibuszos kocsis keserű ábrázatán.

Érdekes a Thiergarten is esténként. Szolid nyári estéken itt találkoznak a szerelmesek, itt csattannak el az első édes csókok. Csillagos estéken, holdvilágos éjszakákon ha végigmegyünk a Thiergartenen, mely vagy tizszer akkora, mint a budapesti városliget, mindenütt találunk csókolódzó párokat, ölelkező szerelmeseket. A külföldi fiatalság rendszeren griseteket tart, meg is tanulja a német nyelvet tőlük tökéletesen. Az óriási áruházak, mint a minők a Wertheim-féle, az Israel, a Jandorf 300—400 leányt alkalmaznak 50—60 márka havi fizetéssel. Ez oly csekély fizetés Berlinben, hogy ebből megélni nem lehet, közös háztartásra lépnek hát a fiatal emberekkel és így megmenekülnek a nyomortól, a koplalástól. Világvárosi felfogásuk ezt éppen nem tartja lealacsonyítónak és ők mindig boldogok, megelégedettek, ha oly férfit tudnak közelükben, ki vonzódik hozzájuk és megbecsüli őket.

Érdekesekek azok az utcai alakok is, a kik holmijüket kínálgatják uton-utfélen. Az egyik lapokat árul, bel- és külföldi újságokat, a másik nagy hangon hirdeti a külön kiadásokat. A harmadik túlkiabálja mindkettőt és hangos szóval hirdeti, hogy ő csekély 10 pfennigért, dacára, hogy este van, mégis 10 darab »ansichts-

számu házból a budai külvárosi temetőbe. Az engesztelő misét holnap (kedden) délelőtt 9 órakor tartják lelkiüdvéért a belvárosi plébániatemplomban. A korán elhunyt fiatal szép asszonyt férje, Tóth Géza honvédfőhadnagy, özvegy Berecz Károlyné, mint édesanyja és nagyszámu rokonság gyászolja, köztük Majorossy Imre polgármester, ki az elhunytnak sógora volt. A korán elhunyt fiatal asszonyt Magenheim József belvárosi plébános temette. A temetésen megjelentek a városi tisztviselők közül: Nendvich Andor h. polgármester, Röh György, Pintér Ferenc városi tanácsnokok, Tróber Aladár főjegyző, Fekete Mihály városi tiszti főügyész, Vaszary Gyula főkapitány, Oberhammer Antal alkapitány, továbbá Wurster József kanonok, Igaz Béla püspöki titkár, Kindl József, a kölcsönsegélyző egyesület igazgatója. Ezenkívül a pécsi 19-ik honvédfalozegred tisztikara és a város előkelőségének számos tagja.

— **(Fillokszera zárlat.)** Somogy vármegye Tót-Gyúgy községe szőleiben a fillokszera jelenléte megállapítván, nevezett község határát a földművelésügyi m. kir. miniszter rendeletével, zár alá helyezte.

— **(Névmagyarosítás.)** Stranczinger János körjegyző pécsváradai lakos valamint kiskorú gyermekei József, Ferenc, Sarolta és János vezetéknevének »Halmai«-ra kért átválttatását, belügyminiszteri rendelettel, megengedtetett.

— **(Programmbeszéd.)** Liebhard József jogászkörök elnökelője szombaton d. u. fél 2 órakor tartotta meg programmbeszédét a jogakadémia dísztermében. A gyűlésen a joghallgatók pártkülönbség nélkül nagy számban jelentek meg. Öhlwang Károly pártelnök megnyitja után Liebhard József fejtette ki programját, melyet főbb vonásokban a következőkben adunk. Megköszönve a bizalmat, hogy őt jelölték oly fontos és nehéz állásra, az Olvasókör célját fejtegette. A kör belső organizációja és a jogászságnak a külvilággal szemben való szereplése érdekében igen fontos az ősi s már tarthatatlan *alapszabályok* gyökeres megváltoztatása. Kívánja, hogy a politikai *napilapok* pártkülönbség nélkül járassanak. Az olvasókör *könyvtáralapot* táncal egybekötött felolvasó estélyek tartása által kell megvetni. A *játékokról* szólva megemlítette, hogy a domino és sakk mellett a kártya és billiárd is behozatnak; üdvös ujtás lesz a játékpénz behozatala is. A *tagsági-díj* marad az eddigi, csak hogy havi részletek-

kártyát ad. Egy másik kutyákat árul, aranyos kis ölebeket. Ismét egy másik már borsos áron szentbernáthegyi kutyát, vagy doggot kínálgat. Minden lépten-nyomon gyufaárusok kerülnek elibénk. Tépett ruhájú, rongyos, szájalomra méltó alakok. Miután koldulni nem szabad, hát gyufákat árulnak többnyire apró viaszgyertyácskákat és azt kínálgatják sokszor megindító hangon.

A mily nagy e világvárosban a fény és a pompa, ép oly nagy a nyomor és nélkülözés is. Azon a jéghideg nedves aszfalton, hányszor került elébem 8—10 éves kis leány mezitláb, hajadonlővel, rongyos ruhával és kínálta esdő szóval rózsáit vagy gyufáit. Hányszor mondták el nekem utánam futva az ily szegény nyomorult teremtesek, hogy apjuk-anyjuk nagybeteg, vegyék tőlük gyufát, hogy aztán ők is vehessenek a kapott pénzen legalább egy kis meleg ételt beteg szüleiknek. Hányszor jajveszékelték füleimbe az ily kis ártatlan teremtesek, hogy sem apjuk, sem anyjuk nincs, a ki gondozza őket, vegyék hát tőlük gyufát, hogy legyen pár garasuk, ha másra nem is, — legalább egy darab száraz kenyérre. És ezek a szerencsétlen teremtesek, a világvárosok páriái gyermekkorukban még csak a gyufát kínálgatják pénzért, de később testüket-lelküket is vásárra bocsátják, csak hogy élhessenek.

Az ily világvárosok, mint Berlin is különleg csak fényt, pompát, gazdaságot mutatnak a bámuló idegennek, a ki a sok szemképráz-

ben fizetendő. A jogászság kötelességének tartja minél több hazafias ünnepély rendezését, október hatodikának 50 éves évfordulóját kiváló fényvel kívánja megünnepelni, lehetőleg a tornacsarnokban, a testületek s a tanuló ifjuság bevonásával. A pécsi szép leányok kedvéért szükséges, hogy minél több táncestély legyen. Lépjen az Olvasókör az Orsz. diákszövetség tagjai sorába, igyekezzék a magyar diákság közös érdekeit szívvvel, lélekkel megvalósítani. Az egységes diákjelvény behozatala érdekében megválasztatása esetén határozati javaslatot fog előterjeszteni. Szükséges, hogy legyen a jogászságnak egy szimboluma, összetartó kapcsa, melyre ha rátekinet megszűnjék minden pártoskodás, rang, és felekezeti különbség, mert csak így lehetséges az igazi összetartás, egyetértés, szép és nemes célok keresztülvitele s e szimbolum legyen egy *testületi zászló!* A nagy hévvel előadott, valódi szónoklatnak beillő programmbeszédet óriási tapsvihár s dörgő éljenzés követte. Lázár Gyula lelkes beszédben fejtegette, hogy az Olvasókörnek független szabad testületnek kell lennie s ez csak úgy lehetséges, ha elnöke is független, szabad; meg van győződve, hogy Liebhard teljesen meg fog felelni a beléhelyezett várakozásnak s diadalra fogja juttatni azon szép eszméket, melyeket beszédében kifejtett. Majd Öhlwang Károly méltatta szép szavakkal az elnökjelöltet s a jogászságot békes egyetértésre, összetartásra intvén, a gyűlést berekesztette. Este a Magyar Királyban gyűlt össze az ifjuság, hol határozatilag kimondták *Kengyel* Ernő indítványára, hogy a párt vegye fel a „reform” párt nevet, igyekezzék szép programját minden körülmények között megvalósítani. Az összetartás, kollegialitás megszilárdítására havonként összejövelesek fognak tartatni. Majd asztalokhoz ült a jogászság és cigányzene mellett mulattak kiváló kivirradtig.

— **(Szeszélyes idő.)** Nem olyan idő ez, mint a melyet április hónap szokott a világ gyönyörködtesére produkálni, mikor az egyik nap tavaszi verőfény tündökölt az utcákon s rügyet fakaszt a lombokon, a másik nap hideg, szitáló eső szinte átáztatja az embereket. A mostani időjárás igazán olyan szeszélyes, mint valami ideges delnő, ki nem tudja, mi fáj neki s az egyik percben keserves könnyeket ont, melyek kiapadhatlannak látszanak, a

tató dolog láttára el is felejt, hogy ott ahol gazdagság van, ott nyomornak, szegénységnek is kell lennie.

A messze idegenbe jutott magyar legnagyobb baja az, hogy a kosztot, a rossz német konyhát nem tudja megszokni. Van Berlinben most már két magyar kocsmá is, ezek az ugynevezett Ungarische Weinstubék, melyek éjjel nappal egyaránt tárva nyitva állanak és a hol a magyar földiek jó pénzért, jól is ehetnek-ihatnak. Az egyik az öreg Árpádi bácsié, a Chossé Strasse kezdeténél a Friedeich Strasse és a Linien Strasse sarkán. Nagy betűkkel ki van írva: Esterházy keller. Jó magyar bort és finom gulyást itt kapni. A másik *Burger* Jenőé a Tauben Strassében, az Urania Theaterrel szemben. Ez oly eleganciával, oly csinosan, magyarosan van berendezve, melyhez fogható még Magyarországon sem láttam. Mindkét vendéglőben inkább az éjjeli élet van kifejlődve. *Burger* magyar borházában mind az öt egymásba nyíló szoba magyar stílusban készült. Érdekes a diák szobája, hol mindenütt tulipános ládák, kulacsok és magyar edények találhatók. A magyar származásu egyetemi hallgatók itt adnak egymásnak találkat és bizony sokszor elmulatnak késő reggelig. A Berlini Magyar-Egyesület is valószínűleg ide fogja átnenni a Wilhelmshalléból a székhelyét.

Németh Péter.

másik percben mégis talál unalmasnak tetsző életében valami derűs momentumot s ekkor mosolyra húzza könyvtől ázott arcát, nedves szemében is felcsillámlik a derű s szinte pajkosan játszadozva, jókedvű. Ilyen volt most nálunk az idő is. Két napig a szürke felhőkkel borított égboltról kegyetlen pacskolással zúdult nyakunkba a hideg őszi eső, a fák búsan hullatták hirtelen megsárgult lombjaikat, mintha már vége volna minden napfény utáni reményünknek. De aztán eljött a vidámság, a derű napja s ma már oly fényesen ragyogott le a nap a tiszta, fellegtelen égről, hogy ismét nyári hangulat támadt a szivekben, megelégedtek az emberek a nagy természet közeli haldoklásáról s özönével lepték el a korzót, sétateret, élvezni akarják még azt a néhány nyári napot, mely az ősz hivatalos beállta előtt reánk vár, sütkérezni óhajtanak a nap enyhe, meleg sugaraiban, melyek nemsokára borus égről, rozsdavörös fényben fognak alátűzni a hervadt lombbal borított utakra, a levétlenül szerte meredező faágakra!

— **(A m. kir. főreáliskola)** ifjúsági önkepzőkörében Gallovich János tanár vezetése alatt tegnap történtek meg a választások. Elnök lett: Sasvári Géza VIII. o. t., titkár: Kohn Jenő VIII. o. t., főjegyző: Landgraf József VIII. o. t., pénztáros: Heinzich János VIII. o. t., főkönyvtáros: Moticska Nándor VIII. o. t., ellenőr: Steiner Sándor VII. o. t., aljegyzők: Sasvári József VII. o. t. és Kiss Ernő VII. o. t., alkönyvtáros: Majorovics Lajos és Graff Károly VII. o. t., rendfentartók: Patzelt Oszkár és Girardi István VII. o. t. A választógyűlést a vezető tanár buzdító beszéde zárta be.

— **(A „Pécsi Kath. Legényegylet“)** f. hó huszonnegyedikén saját helyiségében, táncsal egybekötött műkedvelői színi előadást rendez. Színre kerül: »Megjöttek a huszárok«. Színmű egy felvonásban. Történik egy balatonvidéki városban. Vatta Pál, jómodu paraszt és kurátor Szikszay Károly. Vattáné Simon Teréz. Sáríka, fogadott leányuk Balogh Anna. Csák Pali Schwartz Károly. Jófejű Gábor kántor, Kálmáncsi Gábor. Tóbiás rokona, jegyzősegéd Akantisz Géza. Gergő, harangozó Holzinger József. Sugó: Szabó János. Belépődíj: tagoknak 30., nem tagoknak 40 kr. A zenét Korodi Károly jó nevű zenekara szolgáltatja. Kezdeté este 8 órakor.

— **(A központi választmány ülése.)** A város központi választmánya tegnap délelőtt 10 órakor a városházán a polgármesteri helyiségben ülést tartott, hogy felülbírálat alá vegye a jövő évi képviselőválasztói névsor ellen beérkezett felebbezéseket. Az ülésen résztvettek Majorossy Imre polgármester elnöklete alatt Tróber Aladár dr. főjegyző, Krasznay Mihály, Bánffay Simon, Egrý József, Ráth Mátyás, Dobszay Antal, Nagy Gádó József és Graumann János. Összesen három felszólalás érkezett be, úgy mint Hahner György, Hoffmann Ernő és Mihálovits József részéről. A választmány Hoffmann felebbezését elfogadta és bevette a választói névsorba, a másik két felebbezést azonban visszautasították. A határozatok folyó hó 20 tól folyó hó 30-ig közszemlére lesznek kitéve s ellenük ez idő alatt felszólalással lehet élni.

— **(Járványok a járásban.)** Mint értesülünk, Úszóghón és Gyódon a vörheny, Szabolcsan pedig a roncsoló toroklob járványosan felléptek. A szükséges intézkedéseket már megtették.

— **(Ülések a vármegyén.)** A vármegyei tisztviselők javadalmazásainak javítása ügyében kiküldött bizottság f. é. szeptember hó 21-én, d. e. 9 órakor tart ülést a vármegyeháza közgyűlési termében. A bizottság

elnöke: Német Lipót mohácsi ügyvéd, főhercegi uradalmi ügyész. A megyei állandó választmány pedig f. é. szeptember hó 21-én d. u. 3 órakor tart ülést a vármegye közgyűlési termében.

— **(Helyszíni szemle.)** Ma reggel 8 órakor helyszíni szemle volt a vasfürdőtől a szigetikülvárosi földeken át a vásártérre vezető ut elzárása tárgyában. A helyszíni szemlén résztvettek Tichy Ferenc dr. első aljegyző vezetése alatt Szmik Antal osztálymérnök, a panaszosok képviselőjében Cirják Ignác, a panaszoltok képviselőjében Horváth Antal ügyvéd és Löffler Béla. A tárgyaláson a bolgár kertészek által felszántott ut visszaállítását kérték a panaszosok; a panaszoltok azonban azt állították, hogy a mai ut a helyesen és jogosan használt ut s a régi utat a vasut építéskor jogtalanul vették használatba az arra járó munkások. A helyszíni szemle eme eredményét jegyzőkönyvbe foglalta a bizottság s be fogja terjeszteni a Tanácshoz, ahol valószínűleg a meglévő állapot fenntartását fogják kimondani.

— **(Megkéselt katona.)** Az éjjel véres eset történt az Anna-utcában. Négy munkás véresre vert egy honvédet, a ki egy korcsmában garázdálkodván, beléjük kötött és egyiküket panganétjával meg is szurta. Bucsevics Jánosnak hívják az illetőt, ki egyik korcsmában Taki Viktor munkáslegényt megszurta s ekkor elfutott a verekedés színhelyéről. De Taki és három társa utána mentek s az Anna-utcában körülfogván, közös akarattal véresre verték s egyikük egy késsel hátba is szurta, úgy, hogy eszméletlenül maradt a harc színhelyén. A rendőrség beszállította a katonakórházba a megszurtt honvédet, a ki éppen holnap szabadult volna ki a katonaságtól; a verekedő munkások ellen pedig folyik az eljárás.

— **(Egy amerikai milliomosnó esküvője.)** Homburg német fürdő katolikus templomában oltárhoz vezette miss Ann Russel Allent St. Louisból, Amerika egyik leggazdagabb örökösönőjét, don Pietro de sante Montefeltro della Roveret herceg. Az esketést monsignore Ragonesi végezte, a ki e célra egyenesen Rómából utazott oda. Mialatt az új házasság az oltár előtt álltak, megérkezett a pápa sürgönye a pápa áldásával a fiatal pár részére. Több oldalra terjedő táviratot küldött Viterbo olasz város polgársága, melynek a herceg polgármestere. Az egyik nyoszollóleány miss Ella Hunting Howel volt New-Yorkból, ki átutazott az oceánon csak azért, hogy barátnője esküvőjén jelen lehessen. A nászajándékok természetesen egy-egy kis vagyont reprezentáltak. Anyjától a menyasszony egy ezüst teakészletet és egy pár lovat, nagyanyjától drága ezüst álványt és gyémántos hercegi koronát, vőlegényétől pedig gyönyörű gyémánt és szafir ékszert kapott. Esküvője után a nászvendégek lukullusi pezsgős reggelire gyűltek össze.

— **(A hegymászás élettana.)** Érdekes könyvet irt Angelo Mosso turini tanár azokról az élettani megfigyelésekről, melyeket mult nyáron a magas Alpeseben tett. Kísérleteire Mosso tiz hegyi katonát és egy katonarost kapott, kiket a többiek közül nagy gondal választottak ki. Mindenekelőtt konstatálja a turini fiziologus, hogy a lélegzés az Alpeseben sem sürűbb, sem mélyebb nem lesz, hanem ép ellenkezőleg ritkul. Ezt a meglepő tényt pedig arra vezeti vissza, hogy az idegrendszer központi szerveinek izgékonyasága a magas hegyeken leszáll. A véredények élettani alkatán a magas hegyek ritkább levegője mitsem változtat, a mi a gyógyhelyeken való tartózkodás szempontjából nagy fontossággal bír. A mi a magas hegyeken való táplálkozást illeti, az alkoholt lehetőleg kerülni kell, de cukoradarabokat enni fáradt állapotban szintén csodálatosan hat. Mindig meleg ételekre van szükség, nehogy a test sok meleget veszítsen. Az emésztést a hegymászás okozta fáradtság

mindig gyöngíti. Nagy előnyben van az olyan turista, a kinek hosszú lábai vannak, mert ez sokkal kevésbé fát és igen nagy hasznára van a turistáknak a trainirozás is, mely a hegymászásra a gyöngébb tüdejűeket is alkalmassá teszi. Az alvás magas helyen megszakított, de nem kevésbé mély, sok ember az Alpeseben még jobban alszik, mint a síkságon. A nagy hideg következtében esetleg támadt fagyásokat nem hóval kell bedörzsölni, hanem óvatos masszázssal kell gyógyítani.

— **(Örült történetek.)** Több olyan lap van már, melyet örültek irnak és adnak ki és a tébolyda lakói olvasnak. A főorvos hébe-hóba átnézi a kefelevonatokat, de magát a lapot a tébolyda lakói írják és nyomják. Egy ilyen lapban egy első személyben irt történet jelent meg, melynek a hőse — kétségtelenül a szerző maga — megfordított tejjel járt és így természetesen mindig ellenkező irányban kellett haladni. Az egész történeten végig ez a rettenetes sors üldözi, elveszti a pénzét, elveszti a barátait, mindent, ami embernek kívánatos lehet és azzal végződik az elbeszélés, hogy hőse gondolatban megöli azt a leányt, ki őt önmagától megmenthette volna. A hősnő mélység szélén állt, ő mellette. A leány egyszerre csak szédülni kezd és ingadozik, a történet hőse előre rohan, hogy megmentse, de természetesen épp az ellenkező irányba fut. Itt a történet hirtelen a következő mondattal ér véget: »Egy tébolyda kapui zárják el a szerzőt barátaitól és a külvilágtól.« Egy másik bolod elmondja, hogy hogyan jutott ő a tébolydába: »Egy fiatal özvegyvel ismerkedtem meg, akinek felnőtt mostoha leánya volt és nőül vettem az özvegyet. Később az atyám, ki szintén özvegyesre jutott, a leányt vette el. Ezáltal feleségem az apósa anyósa lett, mostohaleányom az anyám és az apám a mostoha fiam. Azután mostoha anyámnak, a feleségem mostohaleányának fia született. Ez a gyermek atyám fia, tehát testvérem volt. De egyszersmind a feleségem mostoha leányának a fia, tehát a feleségem unokája volt. Így lettem én a mostohafivérem nagyatyja. Azután az én feleségemnek is született fia. Anyósom, fiam mostoha nővére, tehát a fiam nagyanyja, mert az ő mostohafianak a gyermeke. Atyám a fiam sógora, mert a fiam nővére az ő felesége. Én saját fiam fivére vagyok, aki egyszersmind mostohaanyámnak is a fia. Én az anyám sógora vagyok, feleségem a saját gyermekének nagynénje, fiam az apám unokatestvére és én a saját nagyapám vagyok. És miután családom rokonsági fokozatait barátaimnak napjában hétszer megmagyaráztam, két hét alatt annyira jutottam, hogy önként idejöttem. Egy másik örült kisüti, hogy mindig a nagyemberek sorsa volt, hogy kortársaik félreismerjék őket és rosszul bánjanak velük s azért került ő az intézetbe. »Mert a hájfejű és buta embereket féltékenynyé tette, hogy örökké élhetnének, ha a lábaink helyett a fejünk járnának.«

— **(Szüreti ünnepély.)** A Pécsi Polgári Daloskör tegnap szüreti ünnepélyt rendezett a Scholtz-féle sörházban. Az ünnepély minden tekintetben igen fényesen sikerült, sőt mondhatni, hogy ily nagy sikerű mulatsága már régen nem volt a derék daloskörnek. A szüreti ünnepélyhez illően igen izlésesen feldíszített kerthelyiségben délután 4 órakor kezdődött a daloskör »Honfidal« című énekével s közben serpentin, konfetti és világposta működött. A daloskör Wész Albert karnagy vezetése alatt Abt F. »Erdei béké«-jét, Rubinstein »Harcidalt«-át és népdalokat adott elő s a tombolán értékes tárgyakat sorsoltak ki, melyek közül különösen a Zsolnay-gyár által ajándékozott majolikatárgyak voltak az értékesek. A szüreti felvonulásban résztvettek a daloskör nőtagjai is, mi valóban csinos látványt nyújtott. Este Korodi Károly zenéje mellett tánc volt, melyben a négyeseket 125 pár táncolta. A multság csak a hajnali órákban ért véget.

— (**Elvágta az ereit.**) *Meller* Miksa, hegyalja-utcai 12. szám alatti lakos, tegnap délelben lakásán borotvával elvágta mindkét karján az ereit. Tettét életunságból követte el, mert sokat betegeskedett s így akart az élettől megválni. Azonban mielőtt egészen elvérzett volna, észrevették s a rendőrség beszállította a kórházba, a hol most ápolás alatt van.

— (**Tisztviselők név- és lakjegyzéke.**) A városháza kapubejárata alatt ma d. u. egy nagy táblát függesztettek ki. A táblán szelvényben-hosszában tíz-tíz, összesen 100 névjegyalaku papír van s azokon a főispántól és a polgármestertől kezdve az összes városi tisztviselők neve, állása, hivatali helyisége és magánlakása fel van jegyezve. A közhasznú és érdekes ujtásáért elismerés illeti meg a városi tanácsot, mert az ügyesbajos feleknek most már nem kell fűtől-fától kérdezősködniök, ha esetleg valamelyik tisztviselővel sürgős beszédük van.

— (**Bőrmunkások mozgalma.**) A pécsi cipész, csizmadia és általános bőrmunkások szakegylete tegnap délután 3 órakor a gyár-utca 7. szám alatt gyűlést tartott, mely csak este hat órakor végződött. Az ülésnek — melyen a hatóságot *Drazenovich* Jenő rendőrfogalmazó képviselte — tárgyai voltak: 1. Szervezkedés. 2. A munkástörvények. 3. A sajtó. E napirendhez *Bernhardt* János elnökle alatt *Timár* József, helybeli tag és *Poór* András budapesti kiküldött, szóltak hozzá. A gyűlés rendben ért véget.

— (**Kerékpár verseny.**) A »Pécs-Baranyai Sport Egyesület« tegnap délután igen jól sikerült országúti versenyt rendezett, Villányba. A versenyen nyolcan vettek részt, kik közül az első díjat *Weszely* Antal, a másodikikat *Kárhán* Antal, a harmadikat *Ripl* Ferenc sport egyesületi tagok nyerték. A versenyzők a pécsi vámháztól indultak délután 1/2 órakor s az első díj nyertese az utat kilencvenkét perc alatt tette meg Villányig, Siklóson keresztül. Este az egyesület tiszteletére a Worlicsek szállodában társasvacsorát rendeztek, mely után tánc volt a legjobb kedvben kivilágos kivirradtig.

— (**A papagály, mint nyelvmester.**) A papagály az embertől tanult eddig beszélni, ezt régóta kitapasztalták már. Sokkal érdekesebb tapasztalatot tettek nemrégiben Rio de Janeiro közelében a papagályokra vonatkozólag. Egy előkelő család valami mulatságot rendezett az erdőben. A társaság javában mulatozott a fák alatt, amikor egyszerre csak rikácsoló hangon a következő szavakat hallották elég tisztán:

— Ora pro nobis, Domine!

Aztán egész kórusban hangzottak ezek a szavak. Majd csönd lett. Az emberek meglepetve és szóttlanul bámultak egymásra és még magukhoz sem tértek meglepetésükből, balk zizegés hallatszott a levegőben és vagy harminc torok újra kiabálta: Ora pro nobis, Domine! Aztán néhány pillanat múlva ez a kiáltás következett: Amen! Amen! Az egyik Amen éppen a társaság egyik hölgyének feje fölött hangzott el. A hölgy fölpillantott és pompás papagályt látott, amely köré nem-sokára egész sereg papagály telepedett le és az erdőben még néhányszor hallatszott a kiáltásuk: Ora pro nobis, Domine! Másnap kiderült a csodálatos eset. Egy közeli helységről megszökött a lelkész papagálya, amelynek kalitkája az ebédlőben függött, ahol a lelkész barátaival és cselédségével esténként imádkozni szokott. Jako, a lelkész papagálya itt megtanulta az imádságot és szökése után megtanulta tőle az erdő többi papagálya.

— (**Sok az elmebeteg.**) Szomorú jelenségről tanuskodik a belügyminiszternek egy valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendelete. Ez a körrendelet arról értesíti a törvényhatóságokat, hogy az állami gyógyintézetek ez idő szerint annyira tul vannak zsufolva, hogy azokba új elmebetegét csak rendkívül súlyos esetben belügyminiszteri engedéllyel lehet elhelyezni. Nehogy tehát hiába

utaztassák a betegeket és hiába költsenek, a belügyminiszter utasítja, a törvényhatóságokat, hogy előbb kérdezzék meg az illető intézet igazgatóját van-e hely? Ha az igazgató tagadó választ ad és a beteget okvetlenül el kell helyezni, akkor arról tegyenek jelentést a belügyminiszternek és kérjenek engedélyt.

— (**A vármegye választói.**) A vármegyei központi választmánya ma délelőtt kilenc órakor ülést tartott a vármegyházán. Az ülésen *Tormai* Károly alispán elnökle alatt résztvettek: *Kosztits* Kamill megyei főjegyző, *Seeh* Károly, *Kosztits* Szilárd, *Vaniss* Sándor járási főszolgabíró, *Hinka* László, id. *Jeszzenszky* Ferenc, *Darócy* Aladár főispáni titkár, *Simonfay* János, *Nagy* Jenő megyei tiszti főügyész és *Lehel* Győző vármegyei I. aljegyző. Az ülés tárgya a Baranyavármegyei országgyűlési képviselőválasztók névjegyzéke ellen beadott felebbezések tárgyalása volt. A központi választmányhoz összesen kilenc felebbezést nyújtottak be, melyek közül három elutasítottak, hat felebbezésnek pedig helyt adott a központi választmány.

— (**Babona.**) Egy szerelmes pétervári leányka barátjának tanácsára fölkeresett egy cigány jósnőt, aki fényes szalonban fogadta a klienst. Az első jóvendülés négy rubelbe és néhány méter szövetbe került. Másnap a kisaszony, a jósnő parancsához hiven, egy aranyat, egy poharat és egy kávéaljat hozott. A cigánynő a kávéaljat vizsgálta, aztán így szólt:

— Az arannyal és a pohárral menjen ma éjjel elött a Volkovszki-temető mellett levő tere. Mikor elütötte az éjfelet, dobja el magától az aranyat és a poharat. Ez elősegíti jóslatom teljesülését.

A leányka megijedt a feladattól, amelyet a cigánynő kivételesen magára vállalt. Utóbb azt kívánta, hogy egy zsebkendőt, a melybe egy csomó rubel van bekötve, dobjon el a leány hasonló közülmények közt. A rubelek persze a cigánynő zsebébe vándoroltak. Egyszer csak egy séance folyamán a cigánynő fölkiáltott:

— Boldogtalan! On elveszett. Még az éjjel meg fog halni!

A leány kétségbeesett, de a cigánynő viaszból készített egy babát és arra ráolvasott, hogy megmentse védencét. Ennek fejében másnapra aranyakat és egy sorsjegyet követelt a cigánynő, aki azt is hangsúlyozta, hogy a kisasszony meg ne nézze a sorsjegy számát. A leány még egy melltűjét is odaadta hálából. Idővel azonban a leányt láz fogta el, álmában beszélt, holdkórosnak kezdett mutatkozni. Az orvosok közbeléptek és így kiderült a cigánynő furlangja. Az eset a bíróság elé kerül.

— (**Kaszinó estély.**) Társadalmi köreink elseje, a »Nemzeti Kaszinó« abból az alkalomból, hogy az 52-ik gyalogezred hat évi távollét után hazajött, szombaton este fényes estélyt rendezett a kaszinó termében. Az estély mintegy ismerkedési estély jellegével birt s mint ilyenre városunk előkelősége teljes számban megjelent. A háziezred s az egész pécsi helyőrség tisztikara teljes számban jelent meg az estélyen, melyen az ötvenkettesek zenekara játszott. A diszteremben a pálmák között volt elhelyezve a király arcképe s itt adtak egymásnak találkozó városunk notabilitásai. Az estély táncmulatság jellegével birt s a táncban résztvettek: dr. Angyal Béláné, dr. Áronffy Rókusné, dr. Bodó Aladárné, Bródszky Béláné, Dancer Jánosné, dr. Hrabécy Istvánné, Littke Ernőné, dr. Müller Jánosné és dr. Szilágyi Istvánné urnők; továbbá leányok: Breining Olga, Cankl nővérek, Dávid Ilona, Eizer Ilka, Fesztli Karola, Folc Elvira, Holics Juliska, Nagy Klemi, Opris nővérek, Pfeffer Ilka, Pilch Böske, Razgha Ilona, Rihmer Margit, Rihmer nővérek (Kalocsa), Röck Janka, Vasváry Irma és Zelesny nővérek.

— (**Temetés.**) Tegnap délután öt órakor temették el a városi kórházból *Lechner* Sándort, lapunk kiadóhivatalának tisztviselőjét. A közrészvét meghatóan nyilatkozott meg az

elhunyt temetésén. Ott láttuk a vármegyei városi tisztikar sok tagját s megjelentek *Pozsgay* József kanonok, *Rézbányay* János dr. theologiai tanár, *Igaz* Béla dr. püspöki titkár s az elhunyt gyászoló rokonsága, köztük *Lechner* János kanonok, *Lechner* Antal takarékpénztári igazgató és *Lehel* Győző, megyei első aljegyző. A temetésen képviselve voltak a helybeli nyomdák, lapkiadóhivatalok és szerkesztőségek is s lapunk szerkesztősége és kiadóhivatala testületileg jelent meg, hogy lerója kegyeletét az elhunyt iránt, kinek koporsójára a »Pécsi Figyelő« koszorút is helyezett. Hosszu sorban kísérté ki az elhunytat a gyászmenet a szigetikülvárosi temetőbe, hol megtalálta munkában eltöltött, hosszú élete után a békés nyugalmat.

— (**Tisztelgés a főispánnál.**) Tegnap délelőtt tisztelgett a főispánnál jókai *Udvarnok* Győző, az 52-ik gyalogezred ezredese, *Zankl* ezredes kíséretében a főispánnál. A főispán szokásos szívélyességével fogadta a házi ezred ezredesét és ismételtén biztosította arról, hogy egyik főtörékvése leend jövőben is mint eddig, a katonaság és polgárok közötti jó egyetértés fenntartása.

— (**A pécsi kereskedelmi és iparkamara**) folyó hó 21-én, (csütörtökön) d. u. 3 órakor a kamara saját helyiségében rendes közgyűlést tart. A napirend tárgyai: A) Elnöki előterjesztések. B) A kamarai iroda ügyforgalmi jelentése. C) Tárgyalási ügyek. I. A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium leirata a tolna-némedii posztócípő-készítő társulat állami segélyezése tárgyában. II. Ugyanannak leirata az állami telefon-vonalnak Budapest-Dombovartól Pécsig s illetve Eszékig leendő kiterjesztése tárgyában tett kamarai felterjesztésre. III. Ugyanannak leirata a cégjegyzések nyilvántartási ügyében. IV. Ugyanannak leirata a magyar kereskedelmi muzeum újjászervezése ügyében. V. Ugyanannak leirata egy borkezeskedői értekezlet összehívása iránt tett kamarai felterjesztése. VI. Ugyanannak leirata a hazai ipartestületi intézményekről bírálati jelentés s ezen intézmény miként leendő felterjesztésére vonatkozó javaslatok közlése iránt. VII. Ugyanannak leirata a kamarai illetékek kivetése és beszédése tárgyában. VIII. Ugyanannak értesítése a vasuti szállítványok megdézsmálásának megakadályozása tárgyában tett intézkedésekről. IX. Ugyanannak leirata Gyöngyös község által egy országos vásár engedélyezése iránt való kérvényének véleményezése tárgyában. X. Ugyanannak leirata Görcsöny község vásári díjszabályzatának véleményezése iránt. XI. A pécsi posta és távirdaigazgatóság értesítése a friss gyümölcsküldemények a pécsi postahivatalnál a rendes hivatalos órákon kívül való feladhatásáról. XII. A temesvári társkamara átirata a hazai szőlő- és borkivitel fejlesztése ügyében a kereskedelemügyi m. kir. minisztériumhoz intézett felterjesztésének pártolása iránt. XIII. A »Pécs és környéke általános munkás szövetkezet« igazgatóságának beadványa a szövetkezet segélyezése iránt. XIV. A kamara jövő évi költségelirányzatának megállapítása. XV. A kamarai elnökség javaslata egy újabb kazánfűtői és gépkezelői állás szervezése tárgyában. XVI. Fonyó József kamarai irodatiszt folyamodása állásában való véglegesítése iránt. XVII. Nichter L., Huszti E. és Schuckert Ferenc folyamodása kamarai ösztöndíj adományozása iránt.

— (**Elveszett.**) A mai nap folyamán valaki a Király-utca és Jókai-utcában menet egy arany, gyémántköves gyűrűt elvesztett. A becsületes megtaláló kéretik, hogy a gyűrűt a rendőrségnek átadni sziveskedjék.

— (**A jelzett hölgy.**) Mulatságos esete volt egy Franciaországban utazó angol hölgynek. Kévéssel a vonat indulása előtt a hölgy Nimes állomáson elvesztette jegyét és baját közölte az állomásfőnökkel, a ki kijelentette, hogy nem kell új jegyet váltania, csak arra van szükség, hogy személyleírását az ösz-

szes állomásokra megsürgönyözzék. Hogy mi történt vele azután, azt Albion leánya a Blacwood Magazineben így írja le: Minden még a legkisebb állomáson is egy hivatalnok ment vizsga szemekkel kocsirol kocsira, ezzel a stereotyp kérdéssel: »Ou est la dame signalisée?« Nagyon félnék természetü vagyok és egyáltalában nem örültem neki, hogy a közfigyelmet így felém irányították, de mit tehettem? A lehető legszeretettelőbb arccal bemutakoztam az inspicáló hivatalnoknak és feleltem a kérdésekre, melyeket csakhamar kívülről tudtam. Nappal még csak megjárta a dolog, de éjjel! Majdnem minden negyedórán felriasztott az álmamból valaki, aki a »jelzett hölgyet« kereste. És aztán azok a rettenetes kérdések: »Ön a jelzett hölgy? — Hány éves? — Mi a neve? — Hol lakik? — Hol vásárolta a jegyet? — Mennyit fizetett érte? — Hol vesztette el? — Hova utazik? — Van-e atyja? Anyja? Nővére? Fivére?« A provencai hivatalnokok mindent tudni akartak és sohasem fogom elfeledni azt a retentő 24 órát Nimes és Páris között, legalább 50 megállóhelylyel, amelyeken boldogtalan hivatalnokok szünet nélkül a jelzett hölgyet keresték. Lyonban különben az állomástönök tudomra adta, hogy a a jegyet mégis csak meg kell fizetnem, mert mint egy Nimesből jött sürgöny jelenti, a jegyet nem találták meg. Hetek multak el ez utazás után, amikor a postán küldték nekem vissza a jegy árát azzal a lakonikus megjegyzéssel, hogy jegyemet később egy vasuti sín alatt megtalálták.

— (A „sikk“ titka.) Sajnos! Nem nekünk férfiaknak szól az az új tan, melyet »a sikk titka« cím alatt tanítanak, hanem a bájos női nemnek, mely különben is már annyi kedves raffineriával bír a »sikk« terén, hogy sértjük közben valóságos veszedelem kezdenek lenni a jámbor férfiakra. Egy angol szabó nemrég — ugyanis — egy teljesen sima, a »princess« ruhához hasonló női öltönyt készített, mely kacéran simul viselője természetéhez s az a sajátsága, hogy egyetlen egy zseb sincs rajta. Ennek a ruhának egy rövid uszálya van, mely ha nem emelik föl, izléstelenül seprí az asztaltól s most a sikk titka arra tanítja a hölgyeket, hogyan kell ezt a »schleppet« elegánsan felemelni s ezzel kapcsolatban arra is, hogyan kell ruhákat egyáltalában sáros időben a piszoktól megóvni. Hölgyeink azonban vérszemet kaptak s most oly formán hódolnak a »sikk« titkának, hogy minden ruhájukat, akár van sár, akár nincs, olyan elragadó eleganciával emelik bizonyos magasságig, hogy röpükben hódítják meg a férfi szíveket. S most a fiatal emberek — hir szerint — pályázatot hirdetnek egy másik szabó remekműre, melynek címe »a szív páncélja«.

Pécs szab. kir. város

meteorologiai állomása jegyzetei

1899. szeptember 18. reggeli 7 órakor.

Barometer (redukált) = mm. 57.4 (súlyedő.)

Hőmérsék = 14.3 °C

• maximuma: 21.0 °C

• minimuma: 13.2 °C

Párányomás: 8.3 mm.

Relatív nedvesség: 70

Felhőzet: 10¹ Str.

Szélirány s erő: M. 5. 1.

Csapadék 24 órai: 6.9 m. m.

Szeles, borus.

Dr. Czirer

Művészet, irodalom.

○ Színházberlők. Tiszay Dezső, a pécsi színház igazgatója, ma Pécsre érkezett. Hogy mily nagy az érdeklődés a színházi idény iránt, abból is kitűnik, hogy alig nyílt meg az alkalom a bérletek eszközlésére, már az első napon is szép számú bérlet jelentkezett. Így a mai napon páholyt bérletet báró Fejérváry Imre főispán, Nagy Jenő és Toldi Béla, Krasznay Jenő, Jeszenszky Lajos és Zsolnay Miklós, Hamerli kezyügyáros, Eckensberger alezredes. Zsöllye és támlásszékekre pedig Pasitzky József, ifj. Eötvös Gusztáv, Stark Mihály, dr. Deutsch Antal, Klein Sándor, Szilágyi János, dr. Müller János jelentkeztek bérletköl.

○ A „Zenélő Magyarország“ zongora és hegedű zenemű-folyóirat szeptember 15-iki 18-dik füzeté érdekes tartalommal jelent meg. Tartalmazza ezen füzet: I. Horváth László »Tenger alá merült a nap«. II. Horváth László »Húzd rá Jancsi azt a nótát«, 2 szép magyar dalt. III. Waldenbüchner Iván »Sibéria« orosz keringőt. IV. Fodor Ernő »Rossz szokás, az rossz szokás«. Tréfás dalt. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkedvelt zenemű-folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb zeneujdonságokat hozza — negyedévben 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 firt előfizetésért. Előfizetheti csakis a »Zenélő Magyarország« (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalában Budapest VI. Csengery-utca 62. a., honnan árjegyzékek és az egyes évnegyedek tartalmát mutató jegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek.

Törvénykezés.

§ A büntárs. Zsolnay Vilmos pécsi majolikagyárának budapesti képviselőségét ez év február havában Zsolnay Miklós, a cég főnöke meglepte. Elment az irodába, a hol azonban egy árva lelket sem talált — a hivatalnokok egyszerre megbetegedtek. Zsolnayt a tömeges megbetegedés gyanakodóvá tette s a cég néhány üzletbarátját fölkereste, a kik nagyobb összeggel tartoztak a gyárnak s a mikor a követelés után tudakozódott, azt a meglepő értesítést kapta, hogy a követelést a cég pénzbeszédőjének, Rohrer Jenőnek rég kifizették. Rohrer szintén beteget jelentett, Zsolnay erre a lakásán kereste a pénzbeszédőt, de nem találta. Azt mondták neki, hogy néhány nap előtt elutazott. Az elutazás nyilvánvalóvá tette, hogy Rohrer a beszédett pénzt saját céljaira fordította s Zsolnay a rendőrségnél följelentette a hűtlen pénzbeszédőt. Ugyanekkor szökött meg Schönfeld József hivatalnok is, a kiről kiderült, hogy hosszú ideig összejátszott Rohrerrel s ketten dézsmálták a cég pénztárát. Schönfeldet Párisban letartóztatták, Budapestre vitték s a törvényszék pénteken ítélte fölötte. Schönfeld tagadta, hogy ő sikkasztott volna. Rohrer megmondta neki, hogy a cég pénzét elköltötte s ő segíteni akart, társát megakartá menteni oly formán, hogy egy 1225 forintos tételt, a mit Rohrer beszédett — kisebb részletekben más követelések címén elkönyvelt.

— Miért nem jelentette főnökének, hogy Rohrer sikkasztott, kérdezte az elnök.

— Mert azzal biztatott, hogy kávéházát eladja s a vételárból fedezi a hiányt.

— Önt letartóztatták?

— Igen.

— Meddig volt Párisban?

— Pár hétig.

— S miből élt?

— A Park-klubokba jártam s nyertem mindennap néhány frankot.

— Mennyi pénzzel ment ki Párisba?

— Harminc forintom volt s egy ismerősünktől kértem 50 forintot.

— Ezt a cég részére kérte?

— Nem, azt mondtam, adjon nekünk 50 forintot.

A bizonyítási eljárás befejeztével a törvényszék három évi börtönre ítélte Schönfeldet. Büntársát, Rohrer-t még most is keresi a bíróság.

TÁVIRATOK.

— Tiltakozó népgyűlés Cegléden. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Több ezer főnyi közönség jelenlétében tartották meg tegnap Cegléden a Hentzi-ügyben a tiltakozó népgyűlést, melyen Kossuth Ferenc is megjelent, ki hosszabb beszédet mondott. A gyűlést B. Molnár Sámuel nyitotta meg, ki után Kossuth Ferenc beszélt. A Hentzi-ügy tényállását ismertette először, azután kifejezte felháborodását a hadügyminiszter tapintatlan és felháborító rendelete miatt, majd így folytatta beszédét:

»... Ezen hadügyminiszteri rendelet méltán gyásznak tekinthette az ország két okból. Először, mert így bebizonyult, hogy még most is élénkén emlékezik vissza a király azon eseményekre, a melyek az osztrák császár kényuralma kezdetén lejátszódtak és így hiába borított fátyolt a nemzet a multakra. Másodszor, mert a nemzet finomabb érzését sértették meg azzal, hogy akkor állították fel Hentzi emlékszobrát, midőn annak helyére szükség van, hogy oda nemesszívű királynéknak emlékszobrát állítsák fel. Azt bizonyították ezzel, hogy semmi sincs elfelejtve, még mindig él a kegyelet azok iránt, kik a magyar haza ellen küzdöttek. A király parancsát mélyen megsomóritónak mondja Kossuth. A Hentzi-féle emlékoszlop beszentelését lehetett volna egész csendben is véghez vinni. Hogy nem így történt, azért a mostani kormányt teszi felelőssé. A mostani kormánynak törekedni kellett volna, hogy ez a katonai ünnep nélkülözze a feltűnést, a kihívó jelleget, mert bár mennyire katonai is volt az ünnep, a hadsereg nem az uralkodó privát serege, hanem Magyarországé. Nincs elég erőnk felelőségre vonni a kormányt e kérdésben. Tudasuk, demonstráljuk azt, hogy a magyar nemzet egy része legalább a sértést és megjegyzi magának oly időkre, mikor több ereje lesz.«

— A belgrádi merénylek. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) Zimonyból feladott távirat jelenti: A mai délelőtti ülésen Stefanovics Jován és Milena vádolt testvéreket, gristi polgárokat hallgatták ki. Azzal vannak vádolva, hogy Pasiccsal, miután kilenc havi fogságából kiszabadult, Zajcsárban sűrűen érintkeztek. Pasiccs állítólag azt mondta nekik, hogy a radikálisok lehetőleg gyorsan gyűjtést indítsanak, mert rövid időn belül nagy változások fognak végbe menni. A merénylet elkövetése után mindkét vádolt tanuk előtt állítólag azt kiáltotta: »Ha Milán királyt most nem is gyilkolták meg, másodszor bizonyára sikerülni fog.« Többen megerősítik, hogy ezt hallották.

Ezután Uradovics Antonije bukaresti vendéglős vádolt ügye került tárgyalás alá, akit azzal vádolnak, hogy Knezevics merényletével érintkezett.

Majd a husz évre elítelt Pajcsics Rankó parasztvezér ügye került szóba, a ki jelenleg Cettinjében él és a ki Knezevics felhasználta leveleket Belgrádba csempészni. Valamennyi vádolt tagad, csak Knezevics vall.

Rendkívül érdekes volt Vukanovics tanu kihallgatása, a ki tényleges főhadnagy, később azonban lemondott rangjáról és Montenegróba ment, hogy ott esetleg tiszt legyen. Ő Pajcsics-tól értesült, hogy egyszer, midőn Milán király a várból visszatér, a legrövidebb időn belül meg fogják gyilkolni, Sándor királyt pedig kiutasítják és Karagyorgyevics Péter fog a trónra lépni. Vukanovics vallomása után Knezevics felugrik helyéről és azt kiáltja: Ez a tiszt hazudik. Az elnök rendreutasítja és miután Knezevics felesel és ellenszegül, az őrséggel kivezeteti a teremből. Milojevic Svetinátov tanu elmondja, hogy egy izben kihall-

